

Nota
Vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem
Oudsbergen – Opstraat

Programma van Maatregelen

Ons kenmerk :	ORTEC2402252
Kenmerk initiatiefnemer :	GT-220710-64
Auteurs :	Liesbet Van den Bruel Alexander Doucet Ward Decramer
Datum verslag :	16 mei 2025
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2024L241 2025C14
Wettelijk depot :	D/2025/15.001/36

Coverfoto: overzichtsfoto op terrein van Sleuf 4 (WP4)

Auteurs & autorisatie:

Liesbet Van den Bruel (OE/ERK/Archeoloog/2015/00025)

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00004)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2025/15.001/36

INHOUDSTAFEL

Deel 4: Programma van maatregelen	4
1 Beschrijvend gedeelte	4
1.1 Administratieve gegevens	4
2 Gemotiveerd advies.....	6
3 Programma van maatregelen	10
Ondertekening.....	11

Deel 4: Programma van maatregelen

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode Onroerend Erfgoed	2024C366 (Bureauonderzoek; ID: 29361), 2024L241 (Landschappelijk bodemonderzoek), 2025C14 (Proefsleuvenonderzoek)
Erkend archeoloog	Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)
Locatie	Provincie: Limburg Gemeente: Oudsbergen Adres: Opstraat (Fig. 4.1)
Kadastrale gegevens	Oudsbergen, afdeling 4, sectie B, percelen 553L2, 553C3 en 553S2
Bounding Box	Punt 1: X = 235654, Y = 198643 Punt 2: X = 235780, Y = 198806
Oppervlakte projectgebied (buiten een archeologische zone)	9 315 m ²
Oppervlakte fase 1	3 840 m ²
Einddatum bureauonderzoek	16 mei 2025
Relevante termen¹	Proefsleuven; Limburg; Kempen; Droge gronden; plaggengronden.
Bebouwde zones:	Het projectgebied is niet meer bebouwd. De voormalige woning in de zuidelijke helft van het terrein werd eind 2023-begin 2024 afgebroken.

¹ <https://thesaurus.onroenderfgoed.be>

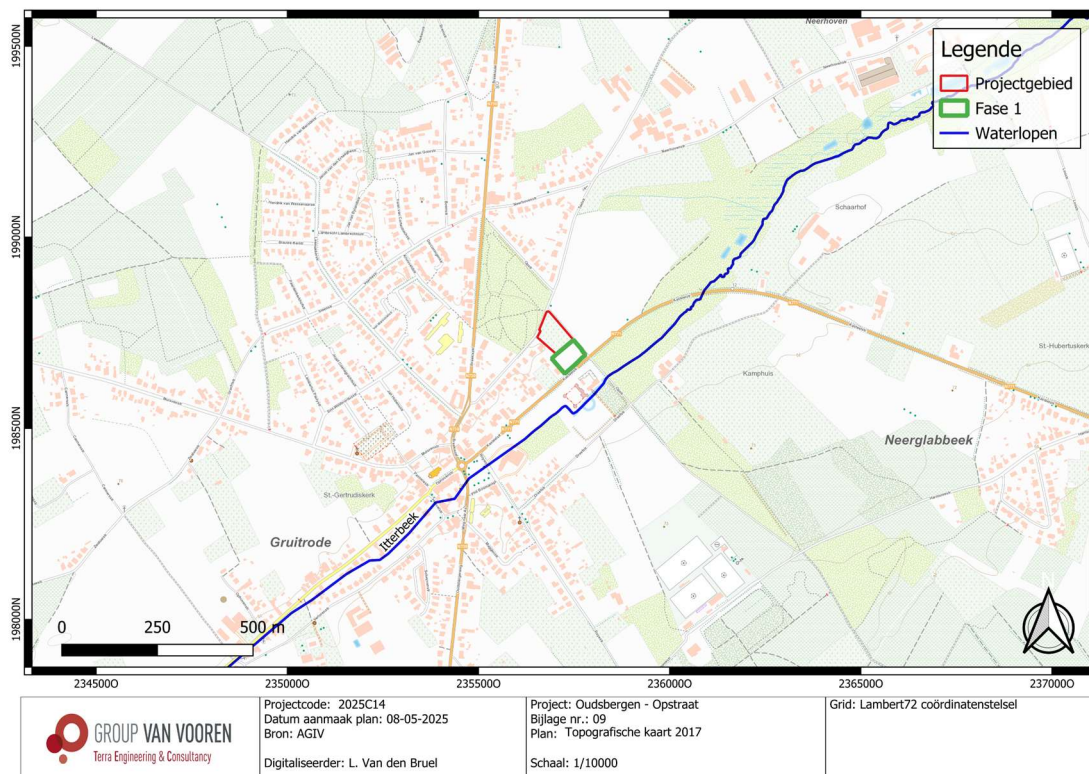

Fig. 4.1: Topografische kaart (2017) met situering van het projectgebied en de daarbinnen gelegen fase 1 (© NGI).

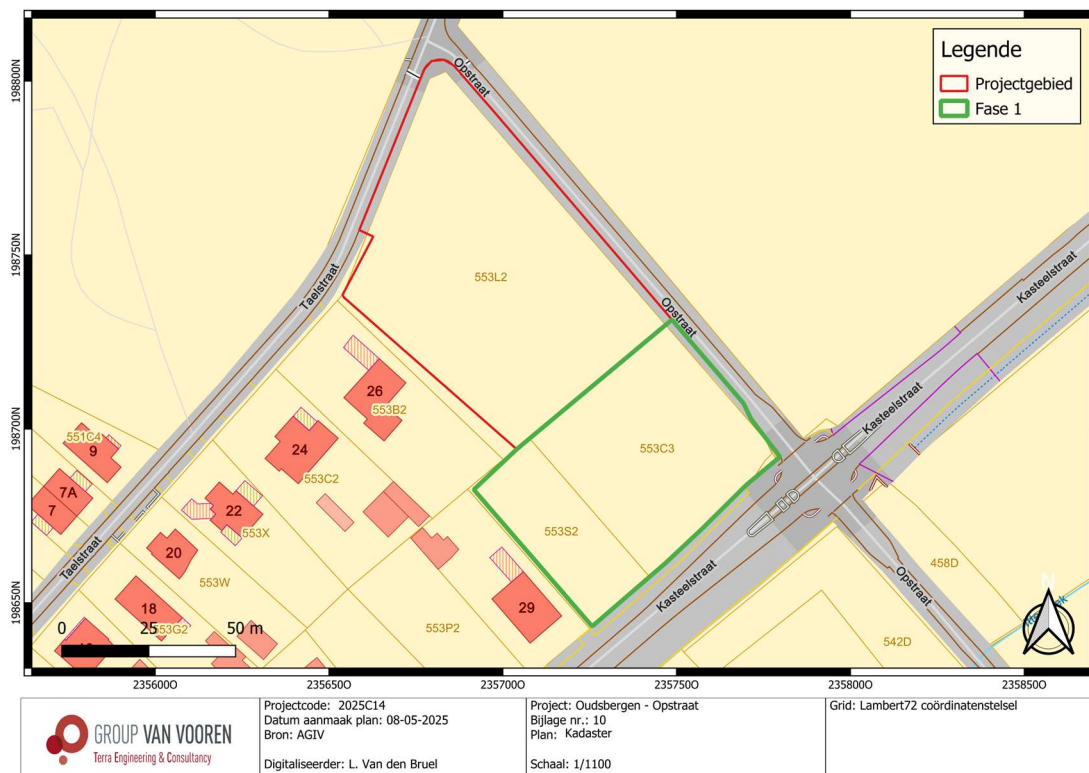

Fig. 4.2: Kadasterplan met situering van het projectgebied en de daarbinnen gelegen fase 1 (© AGIV).

Fig. 4.3: Meest recente luchtfoto (2024) met situering van het projectgebied en de daarbinnen gelegen fase 1 (@ AGIV).

2 Gemotiveerd advies

De initiatiefnemer plant de realisatie van een parkeerplaats, de aanleg van wegen met bijbehorend rondpunt, en de aanleg van een rioleringsstelsel aan de Opstraat in Oudsbergen (prov. Limburg). Een archeologienota met ID 29361² werd opgesteld waarbij in het Programma van Maatregelen een uitgesteld vooronderzoek (zone 1) en een werfbegeleiding (zone 2) werd geadviseerd. De huidige nota behandelt het verder archeologisch vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem ter hoogte van zone 1 (9 315 m²).

Uit het landschappelijk bodemonderzoek bleek dat er op het terrein geen (deels) bewaarde paleobodem aanwezig was waardoor er geen Steentijdtraject diende opgestart te worden. De boorprofielen vertoonden namelijk A/C-profielen. De verwachting naar goed bewaarde sporensites bleef evenwel hoog waardoor er direct kon overgegaan worden op een proefsleuvenonderzoek i.f.v. sporensites.

Het proefsleuvenonderzoek kon voorlopig enkel uitgevoerd worden op het zuidelijke deel van het projectgebied, op de percelen 553S2 en 553C3. Het weiland in het noorden, perceel 553L2, zal pas over enkele jaren ontwikkeld worden. Daarom was er een juridische onwenselijkheid en de economische onmogelijkheid voor het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek in deze fase. Om die reden werd het projectgebied opgedeeld in **2 fasen** (Fig. 4.3), waarbij enkel ter hoogte van fase 1 direct kon worden overgegaan worden op een proefsleuvenonderzoek. Fase 2 zal pas van start kunnen gaan over enkele

² De Loof & Driesen 2025.

jaren, wanneer er concrete plannen zijn om het noordelijke deel van het terrein te ontwikkelen. Fase 2 zal in een aparte nota gerapporteerd worden.

Het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek ter hoogte van fase 1 leverde voldoende data op om een oordeelkundige uitspraak te doen over de archeologische verwachting van het terrein. In totaal werd 13,5 % van het totale onderzoekbare terrein onderzocht, hetgeen statistisch gezien als voldoende wordt beschouwd om van een representatief vooronderzoek te spreken. Hieruit blijkt dat het archeologisch potentieel laag is. Het potentieel op kennis- en datawinst van eventueel verder vervolgonderzoek wordt idem dito bijgesteld naar laag.

Het proefsleuvenonderzoek wees uit dat het terrein kan opgedeeld worden in twee verschillende pedogenetische zones. Zo goed als overal op het terrein werd een A/C-profiel vastgesteld met uitzondering van de zuidzijde van het terrein waar de bodemopbouw enigszins afweek. Meestal gaat het bij de A/C-profielen om een vrij dikke Ap-horizont (bestaande uit een Ap1 en Ap2-horizont) die gecorreleerd kan worden met de gekarteerde m-gronden op de bodemkaart. In het zuiden kwam een verstoorde horizont voor die gecorreleerd kan worden aan de voormalige bebouwing op het terrein.

Profiel 1 (PR1) kan gelden als referentiemodel van A/C-profielen. Hier werd op 70 cm-mv de bovenkant van de C-horizont aangetroffen. Profiel 2 (PR2) in Proefsleuf 3 kan gelden als referentieprofiel voor de zuidelijke zone. Hier werd de C-horizont aangetroffen op 80 cm-mv.

Het aangetroffen sporenbestand omvat in totaal één perceelsgreppel en enkele recente sporen. De perceelsgreppel kan gedateerd worden in de Nieuwe tot Nieuwste Tijd. De recente leidingsleuf, afvalkuiltjes en verstoring kunnen gedateerd en geassocieerd konden worden in de Nieuwste Tijd en de voormalig aanwezige woning. Gezien de sporen van recentere aard zijn, ze in verband te brengen zijn met de voormalig aanwezige woning en weinig relevante archeologische waarde hebben, bieden ze geen bijkomstige kennis- en/of datawinst voor de omgeving van Oudsbergen

Alle verzamelde data en vaststellingen tijdens het proefsleuvenonderzoek leiden tot de conclusie dat het terrein een laag kennis- en datapotentieel heeft. Er werden immers geen relevante archeologische sites vastgesteld die zouden kunnen leiden tot bijkomende informatie over de omgeving. Naast een perceelsgreppel werden louter recentere sporen in de vorm van afvalkuiltjes en een leidingsleuf vastgesteld die te linken zijn aan de voormalig aanwezige woning. Kostenbaat is verder onderzoek gezien dit lage wetenschappelijke potentieel noch nuttig, noch noodzakelijk. **Wel geldt nog steeds het advies van een proefsleuvenonderzoek ter hoogte van fase 2 (Fig. 4.5) binnen het projectgebied (zie PVM van de archeologienota met ID 29361³).** Fase 2 zal pas van start kunnen gaan over enkele jaren, wanneer er concrete plannen zijn om het noordelijke deel van het terrein te ontwikkelen. Fase 2 zal in een aparte nota gerapporteerd worden. **Tevens geldt nog steeds het advies van een werfbegeleiding ter hoogte van zone 2 binnen het projectgebied (zie PVM van de archeologienota met ID 29361⁴).** De werfbegeleiding ter hoogte van zone 2 zal op een later tijdstip worden uitgevoerd en apart gerapporteerd worden in een eindverslag.

Fase 1, zijnde het zuidelijke deel van het terrein, kan vrijgegeven worden zonder vervolgonderzoek of zonder bijkomende maatregelen ter bescherming van (afwezige) relevante erfgoed.

³ Fenucci 2024.

⁴ Fenucci 2024.

Dit ontslaat de aannemer/bouwheer echter niet van zijn verplichtingen.

De aannemer/uitvoerder van de werken is gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in [artikel 5.1.4](#) van het [Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013](#).

De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

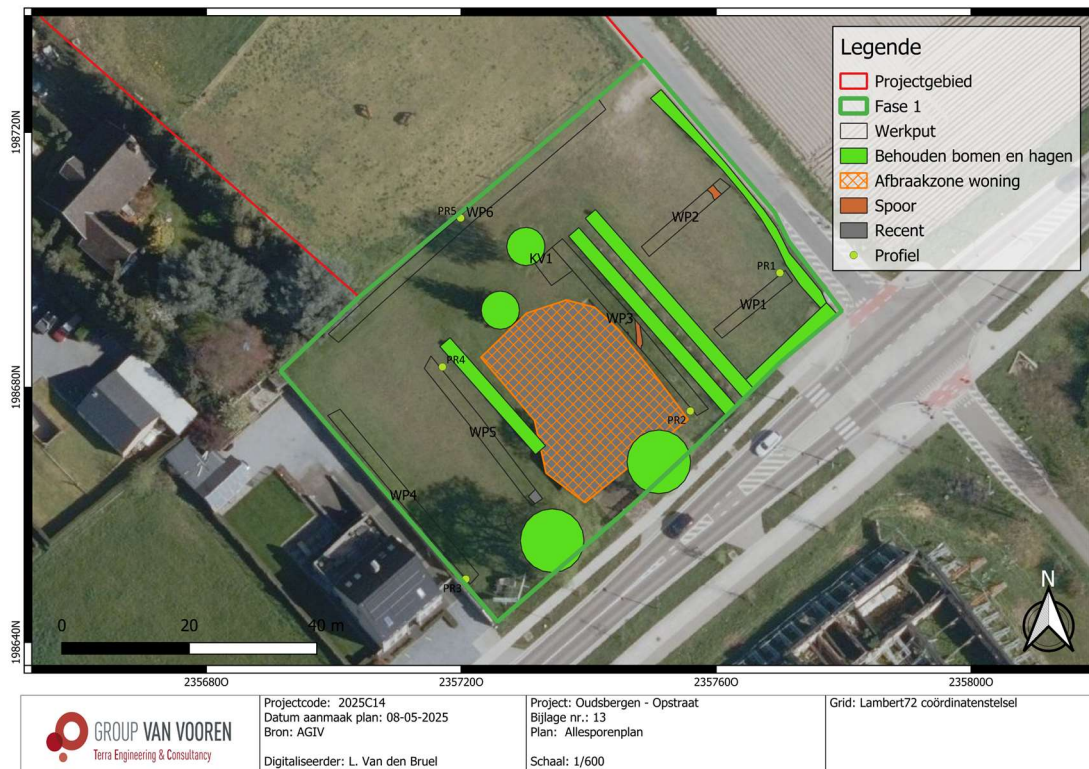

Fig. 4.4: Vereenvoudigd allensporenplan geprojecteerd op recente luchtfoto (2023) (©AGIV).

Fig. 4.5: Meest recente luchtfoto (2024) met situering van fase 1 en fase 2 binnen het projectgebied (© AGIV).

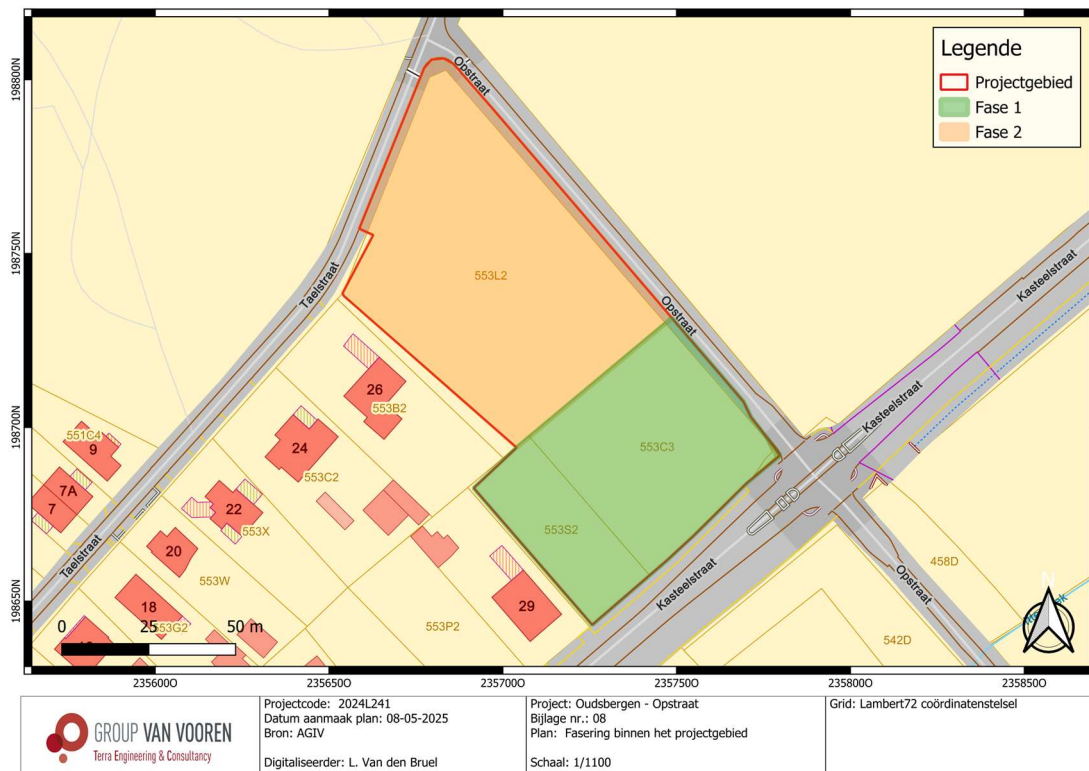

Fig. 4.6: Kadasterplan met situering van fase 1 en fase 2 binnen het projectgebied (© AGIV).

3 Programma van maatregelen

Vermits een archeologische opgraving niet noodzakelijk is voor het betreffende terrein, dient er geen programma van maatregelen opgesteld te worden. **Wel geldt nog steeds het advies van een proefsleuvenonderzoek ter hoogte van fase 2 binnen het projectgebied (zie PVM van de archeologienota met ID 29361⁵).**

⁵ Fenucci 2024.

Ondertekening

TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatie-leveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Dit verslag mag niet vertaald worden, behalve door of in opdracht van Terra Engineering & Consultancy nv.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Sint-Truiden, 16 mei 2025.

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Auteur + Erkend archeoloog	Alexander Doucet	#SIGN_ADO
Nagelezen en goedgekeurd door + Erkend archeoloog	Ward Decramer	#SIGN_WDC
Teamleader Sint-Truiden	Maarten Dingenen	#SIGN_MDI
Naam van de operationeel verantwoordelijke TEC nv	Stijn Minne	#SIGN_SMI
Naam van de persoon die TEC nv rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden	Kristof Van Vooren vv LRJ Van Vooren Gedelegeerd Bestuurder	#SIGN_KVV